

Polityka oraz procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (Standardy Ochrony Małoletnich)

*Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. 9 Drezdeńskiej Brygady Artylerii
i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Morągu*

Podstawa prawna: ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r. poz. 110), ustawa – Prawo oświatowe, ustawa – Karta Nauczyciela, rozporządzenia Ministra Edukacji oraz Konwencja o prawach dziecka. Niniejszy dokument uwzględnia wyniki ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadzonej w roku szkolnym 2025/2026.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników zatrudnionych w ZSZiO i PPP w Morągu jest działanie dla dobra każdego dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiejkolwiek formie, a pracownicy realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, statutu szkoły, wprowadzonych regulaminów oraz powierzonych im kompetencji określonych w zawartych indywidualnych umowach oraz zakresach czynności. Standardy uwzględniają sytuację dzieci z niepełnosprawnością oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i są dostosowane do ich możliwości komunikacyjnych. Standardy sporządza się i aktualizuje przy udziale rodziców lub opiekunów prawnych, a w miarę możliwości również przy udziale samych małoletnich (w szczególności za pośrednictwem samorządu uczniowskiego).

§ 1.

Ilekoć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

- 1) pracownikach – należy przez to rozumieć wszystkich nauczycieli i pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkole na podstawie umowy o pracę, a także umowy cywilnoprawnej, wolontariatu lub osoby odbywająca staż;
- 2) dziecku (małoletnim) – należy przez to rozumieć każdego ucznia, w tym z oddziału przedszkolnego, do ukończenia 18. roku życia;
- 3) opiekunem dziecka – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy;
- 4) zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka zamieszkałego w obwodzie szkoły, a dziecka spoza obwodu, obojga rodziców;
- 5) krzywdzenie dziecka – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie;
- 6) standardy ochrony małoletnich – zbiór zasad i wytycznych mających na celu zapewnienie bezpiecznych warunków małoletniemu oraz określających sposób działania w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń – wyznaczeni przez dyrektora pracownicy, do których uczniowie, rodzice i pracownicy mogą zgłaszać niepokojące sytuacje, tj. wychowawcy klas oraz pedagog szkolny. Funkcję pedagoga szkolnego pełni Pani Dorota Kaczyńska (e-mail: d.kaczynska@moragzszio.com.pl). Aktualny wykaz wychowawców klas wraz z danymi kontaktowymi jest udostępniany na początku każdego roku szkolnego oraz wywieszany w widocznym miejscu na terenie szkoły.

§ 2.

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci i monitorują sytuację i ich dobrostan.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik ma obowiązek zgłoszenia tego do dyrektora szkoły, który podejmuje stosowne działania, w tym przedstawia rodzicom dostępną ofertę wsparcia.

§ 3.

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.
2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym.
3. Przed dopuszczeniem osoby do pracy lub do innej działalności związanej z małoletnimi (w tym zlecenia, wolontariatu, praktyk) szkoła weryfikuje kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym oraz uzyskuje informację z Krajowego Rejestru Karnego, a w przypadku nauczycieli również w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. Szkoła stosuje pełne zasady weryfikacji niekaralności. Z weryfikacji sporządza się i przechowuje stosowną dokumentację.

§ 4.

Pracownicy mają znać i stosować zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w szkole na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu pracy i innych przepisów wewnętrznych, w szczególności:

- 1) relacja z uczniami/dziećmi powinna być profesjonalna, komunikaty bądź działania wobec ucznia/dziecka powinny być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zrozumiałe dla ucznia;
- 2) nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym;
- 3) kontakty z uczniami powinny być nacechowane szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne konkretnego ucznia i uczniów pozostałych;
- 4) nie wolno stosować wobec ucznia zachowań nacechowanych przemocą fizyczną, chyba że jest to niezbędne w sytuacji, w której uczeń zagraża sobie lub innym (np. mocne przytrzymanie);
- 5) nie wolno stosować gróźb;
- 6) należy dbać o poufność i ochronę informacji dotyczących ucznia;
- 7) pracownik aktywnie buduje relację opartą na zaufaniu, jest dostępny dla ucznia i reaguje na każdy sygnał o trudnościach lub zagrożeniu; każdy uczeń powinien mieć w szkole co najmniej jedną zaufaną osobę dorosłą, do której może zwrócić się o pomoc.

§ 5.

W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji do wychowawcy klasy, pedagoga, psychologa, dyrektora lub wicedyrektora. Zgłoszenia może dokonać również uczeń lub rodzic – osobiście, za pośrednictwem dziennika elektronicznego (Vulcan), szkolnej poczty elektronicznej (Gmail) lub

poprzez anonimową skrzynkę na sygnały, która znajduje się na korytarzu obok wejścia do sekretariatu. Szkoła zapewnia możliwość zgłoszenia w sposób dyskretny, a poprzez skrzynkę na sygnały – także anonimowy. Informacja o tym, do kogo i w jaki sposób można zgłosić niepokojącą sytuację, jest wywieszona w widocznym miejscu oraz publikowana na stronie internetowej szkoły i w dzienniku elektronicznym.

§ 6.

1. Osoba wskazana w § 5 wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog lub psycholog lub inna wskazana przez dyrektora osoba powinna sporządzić syntetyczny opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami. W opisie powinny znaleźć się w szczególności takie informacje jak: kogo dotyczy sytuacja, badany problem, ustalenia, podjęte kroki, osoby zaangażowane.
3. Jeśli z analizy sytuacji wyniknie konieczność podejmowania dodatkowych działań, pedagog/psycholog w porozumieniu z wychowawcą dziecka przygotowuje plan pomocy dziecku.
4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i zapewnienia możliwego wsparcia, jakie zaoferuje się dziecku.
5. W przypadku drobnych incydentów, gdy ryzyko powtarzalności sytuacji jest nieznaczne, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego, wychowawcy, dyrektora lub innych nauczycieli związanych z daną sytuacją.
6. Dla zapewnienia jednolitego stosowania procedur przez wszystkich pracowników ustala się następujący przebieg interwencji: 1) niezwłoczne przyjęcie i odnotowanie zgłoszenia; 2) zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i wsparcia; 3) poinformowanie dyrektora oraz – z poszanowaniem dobra dziecka – opiekunów; 4) sporządzenie opisu sytuacji; 5) ustalenie i wdrożenie planu pomocy; 6) w razie potrzeby zawiadomienie odpowiednich służb lub instytucji; 7) monitorowanie sytuacji dziecka. Czynności należy podejmować bez zbędnej zwłoki, a w sprawach pilnych – natychmiast.

§ 7.

1. W przypadkach dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego nad dzieckiem, dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca oraz inni członkowie mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Dyrektor oraz osoby przez niego upoważnione mogą złożyć do odpowiednich służb/instytucji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, jeśli sytuacja wymaga natychmiastowych działań.
3. Dyrektor lub osoby przez niego upoważnione, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji dziecka/ucznia, mogą złożyć zawiadomienie do sądu opiekuńczego lub mogą wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu, uzyskanych informacji.
5. Plan, o którym mowa w p. 4, jest konsultowany z rodzicami w celu włączenia ich do współpracy na rzecz zmiany w sytuacji dziecka.

6. W sytuacji, gdy potencjalnym sprawcą krzywdzenia dziecka jest rodzic, wyłącza się go z działań, spotkań i ustaleń, jeśli to miałyby narazić dziecko na dalsze krzywdzenie. W takiej sytuacji rozmowy i ustalenia prowadzi się z drugim rodzicem.

7. W sytuacji, gdy rodzic/rodzice są potencjalnymi sprawcami krzywdzenia dziecka i nie można wskazać opiekuna, który zagwarantuje dziecku bezpieczeństwo, nawiązuje się współpracę z odpowiednimi służbami/instytucjami, by zabezpieczyć dziecko.

§ 8.

1. W szkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę wizerunku dziecka i najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi.

2. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.

3. W szkole nie wolno udostępniać przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka, bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

4. Szkoła określa zasady przetwarzania danych osobowych małoletnich, w tym ich wizerunku, zgodnie z RODO. Przetwarzanie wizerunku dziecka (np. publikacja na stronie internetowej, w mediach społecznościowych szkoły, w materiałach promocyjnych) odbywa się wyłącznie na podstawie pisemnej zgody opiekuna, a w przypadku ucznia pełnoletniego – jego zgody, i może być w każdej chwili wycofane. Dane osobowe i wizerunek małoletnich gromadzi się w zakresie niezbędnym, przechowuje w sposób zabezpieczony przed dostępem osób nieupoważnionych i udostępnia wyłącznie podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.

§ 9.

1. Szkoła podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju zapewniając dzieciom dostęp do internetu podczas planowych zajęć poprzez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną.

2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych lub innych zajęciach z wykorzystaniem Internetu.

3. Nauczyciel prowadzący zajęcia ma obowiązek okresowego informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.

4. Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu na swojej stronie internetowej oraz poprzez informacje przekazywane poprzez e-dziennik.

§ 10.

1. W statucie są opracowane prawa i obowiązki uczniów, w tym zasady zachowania obowiązujące uczniów.

2. W ramach pracy wychowawczej zasady bezpiecznego zachowania omawia się kompleksowo na godzinach do dyspozycji wychowawcy, a także sytuacyjnie w miarę potrzeb.

3. Zachowania niedozwolone w relacjach między uczniami to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż, cyberprzemoc.

4. Szkoła systematycznie podejmuje działania wzmacniające kulturę wzajemnego szacunku, poczucie bezpieczeństwa oraz otwartą komunikację w społeczności szkolnej, a także zwiększa widoczność i regularność działań profilaktycznych skierowanych do uczniów. Działania te służą w

szczegółności budowaniu relacji opartych na zaufaniu między uczniami a pracownikami szkoły oraz zapewnieniu każdemu uczniowi wsparcia osoby dorosłej, do której może zwrócić się z problemem.

§ 11.

1. Osoby odpowiedzialne za szkolenie personelu w zakresie stosowania standardów to dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog szkolny/psycholog szkolny.

2. Dyrektor szkoły w szczególności:

- 1) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów;
- 2) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w szkole do rodziców, uczniów, pracowników;
- 3) organizuje w miarę potrzeb i możliwości szkolenia z ekspertami zewnętrznymi. Dyrektor jest osobą odpowiedzialną za wprowadzenie i aktualizację standardów w szkole.

3. Pedagog szkolny/psycholog w szczególności:

- 1) omawia pragmatykę wdrażania standardów;
- 2) szkoli personel;
- 3) aktualizuje informacje o standardach na stronie szkoły.

4. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów:

- 1) informacja o standardach obowiązujących w szkole oraz związanych z tym regulacjach prawnych – dostępna dla każdego pracownika szkoły w gabinecie pedagoga, psychologa szkolnego, sekretariacie, kadrach, pokojach nauczycielskich;
- 2) przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest szkolenie dotyczące standardów obowiązujących w szkole;
- 3) nowozatrudnieni pracownicy szkoleni w pierwszym tygodniu pracy;
- 4) dokumentowanie działań może się odbywać w szczególności poprzez ogłoszenie do nauczycieli przez e-dziennik (wydruk), przygotowanie listy obecności ze szkoleń, w przypadku indywidualnego instruktazu – zapis w dzienniku pedagoga/psychologa szkolnego;
- 5) co najmniej raz w roku organizuje się szkolenie przypominające oraz dodatkowe szkolenia dla pracowników, którzy zgłaszają potrzebę doskonalenia lub deklarują nieznaną procedurę; tematyka szkoleń obejmuje rozpoznawanie symptomów krzywdzenia, przebieg interwencji oraz miejsce przechowywania dokumentacji i wykaz osób odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń.

§ 12.

1. Standardy obowiązujące w szkole są dostępne na stronie szkoły.

2. Uczniowie są informowani o standardach na godzinach wychowawczych w pierwszym miesiącu nauki.

3. Rodzice są informowani o standardach na pierwszym zebraniu z wychowawcą w danym roku szkolnym.

4. Szkoła opracowuje i udostępnia skróconą wersję standardów, przeznaczoną dla małoletnich, napisaną językiem zrozumiałym dla uczniów. Pełna i skrócona wersja standardów jest publikowana na stronie internetowej szkoły oraz udostępniana w widocznym miejscu na terenie placówki.

5. Szkoła wzmacnia działania informacyjne: regularnie (co najmniej raz w semestrze) przypomina

uczniom, rodzicom i pracownikom, gdzie znajdują się standardy, do kogo i w jaki sposób można zgłosić niepokojącą sytuację oraz z jakich form wsparcia można skorzystać. Informacje te są przekazywane na godzinach wychowawczych, zebraniach z rodzicami, poprzez stronę internetową i dziennik elektroniczny oraz wywieszone w widocznym miejscu.

§ 13.

Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest w gabinecie pedagoga, zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych. Informacja o miejscu przechowywania dokumentacji oraz o osobach odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń jest przekazywana wszystkim pracownikom i okresowo przypominana.

§ 14.

1. Co najmniej raz na 2 lata dokonuje się oceny (ewaluacji) standardów ochrony małoletnich w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb szkoły oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Ocena obejmuje w szczególności analizę funkcjonowania standardów, zgłaszanych potrzeb i problemów oraz skuteczności podjętych działań.

2. Monitorowanie realizacji niniejszej polityki dokonuje się co najmniej raz w roku w formie ankiety skierowanej do pracowników, opiekunów uczniów oraz uczniów, a w przypadku dokonania w niej zmian, zasięga się opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

§ 15. Wnioski z ewaluacji i kierunki działań

Na podstawie ewaluacji przeprowadzonej w roku szkolnym 2025/2026 szkoła przyjmuje jako priorytetowe następujące kierunki działań:

- 1) wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów poprzez budowanie relacji opartych na zaufaniu oraz zapewnienie każdemu uczniowi dostępu do zaufanej osoby dorosłej;
- 2) zwiększenie świadomości uczniów, rodziców i pracowników w zakresie miejsca udostępniania standardów, osób odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń oraz dostępnych form pomocy;
- 3) kontynuowanie i uczynienie bardziej widocznymi działań profilaktycznych skierowanych do uczniów;
- 4) organizowanie dodatkowych i przypominających szkoleń dla pracowników, w szczególności dla osób deklarujących potrzebę doskonalenia w zakresie procedur ochrony małoletnich;
- 5) doprecyzowanie i jednolite stosowanie procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka;
- 6) monitorowanie skuteczności standardów oraz utrzymywanie wysokiego poziomu współpracy z rodzicami.

Dokument przyjęty do stosowania zarządzeniem Dyrektora nr 23/2025/2026 z dnia 15.06.2026 r.